

[Justitsministeren.]

ske i tilfælde, hvor en person på grund af drikfældighed eller lignende last er uskikket til at varetage sine anliggender og tillige er ude af stand til selv at drage omsorg for sin person. Selv om narkotikamisbrug utvivlsomt er omfattet af udtrykket „lignende last“, vil betingelserne for personlig umyndiggørelse næppe i almindelighed være opfyldt, for så vidt angår de personer, som nævnes i hr. Ib Thyregods spørgsmål. Jeg er imidlertid ikke sikker på, at man bør søge myndighedsloven ændret således, at kriterierne for personlig umyndiggørelse udvides, idet en personlig umyndiggørelse er et meget alvorligt og omfattende indgreb i den personlige handlefrihed.

Med hensyn til forslaget om indførelse af lovhjemmel for personlig umyndiggørelse af midlertidig karakter skal jeg bemærke, at al umyndiggørelse principielt er midlertidig, idet umyndiggørelsen altid skal ophæves, når den umyndiggjorte findes skikket til selv at varetage sine anliggender. Hvis der imidlertid med forslaget hentydes til muligheden af at indføre hjemmel for en midlertidig administrativ umyndiggørelse, der formentlig vil kunne gennemføres noget hurtigere end en af retten bestemt umyndiggørelse, må jeg tage afstand fra forslaget, da afgørelsen af, om et så alvorligt indgreb skal iværksættes, bør henhøre under domstolene.

Hr. Ib Thyregod rejser også spørgsmål om gennem pasnægtelse eller pasinddragelse at forhindre personer, der misbruger narkotika, i at rejse til udlandet for at skaffe sig narkotika. Hertil kan jeg oplyse, at den gældende paslov giver politiet meget begrænsede muligheder for at nægte pasudstedelse eller at inddrage et allerede udstedt pas. Efter paslovens § 2, stk. 1, nr. 1 og 2, kan politiet nægte udstedelse af pas eller inddrage et allerede udstedt pas, hvis der er rejst sigtelse mod en person for et straffbart forhold, som kan antages at medføre frihedsstraf, eller når den pågældende er idømt frihedsstraf, som ikke er afsonet, eller er pålagt bødestraf eller konfiskation, som ikke er erlagt, eller for hvilken sikkerhed ikke foreligger. Det er i alle tilfælde en betingelse, at der på grund af sagens beskaffenhed eller den sigtedes forhold er føje til at

antage, at han vil unddrage sig ansvaret ved udrejse af landet eller forbliven i udlandet.

Ingen af disse bestemmelser vil i almindelighed kunne anvendes over for personer, der ønsker at rejse til udlandet for at skaffe sig narkotika, idet bestemmelserne forudsætter, at de pågældende vil flygte fra deres strafansvar. Endvidere vil en pasnægtelse eller pasinddragelse ikke kunne opretholdes, efter at straffesagen er afsluttet og straffen afsonet eller bøden betalt.

Trods alvoren i det problem, som hr. Ib Thyregods spørgsmål omtaler, må jeg også på dette punkt give udtryk for betænkelighed ved at søge de gældende regler ændret. En pasinddragelse eller pasnægtelse er et alvorligt indgreb i de rettigheder, som en dansk statsborger normalt har og bør have, og det er vel et spørgsmål, om pasnægtelse vil være det rette middel at tage i brug. Man må ikke glemme, at en pasnægtelse eller pasinddragelse vil medføre, at den pågældende vil være forhindret i at rejse til udlandet i det hele taget bortset fra de nordiske lande. Det vil også være vanskeligt at give en regel, som rammer mange af de tilfælde, hvor narkotikamisbrug i udlandet må befrygtes, idet en sådan regel nok måtte forudsætte, at der gennem en domfældelse for narkotikamisbrug her i landet er skabt grundlag for en formodning om, at udreisen er begrundet i ønsket om at skaffe sig narkotika.

Jeg er imidlertid enig med hr. Ib Thyregod i, at problemerne omkring det stigende narkotikamisbrug navnlig blandt de unge er alvorlige. Jeg vil derfor lade foretage en nærmere undersøgelse af de sager, som har foreligget, og derefter overveje de muligheder, som kan tænkes bragt i anvendelse for at bekæmpe misbruget.

Af *Ninn-Hansen* til arbejdsministeren (19. juli 1966):

„Finder ministeren det rimeligt, at den frie adgang til arbejdsmarkedet søges begrænset af organisationsmæssige bestemmelser?“

Det har — senest ved forskellige sager inden for chaufførområdet — vist sig, at eksklusivbestemmelser i aftaler kan give anledning til uro og arbejdsretlige sager.